

Olvasmány: Iz 60, 1-6**Evangelium:** Mt 2, 1-12**Szentlecke:** Ef 3, 2-3a.5-6

VÍZKERESZT, URUNK MEGJELENÉSE

Jövő vasárnap: Urunk megkeresztelkedésének ünnepe, **olvasmány:** Iz 42, 1-4.6-7 vagy Iz 40, 1-5.9-11; **szentlecke:** ApCsel 10, 34-38 vagy Tit 2, 11-14; 3, 4-7

EVANGÉLIUM (Lk 3, 15-16.21-22)

A nép feszülten várakozott. Mindnyájan azon töprengtek magukban, vajon nem János-e a Krisztus. Ezért János így szólt hozzájuk: „Én csak vízzel kereszteltem benneteket. De eljön, aki hatalmasabb nálam, akinek saruszíját sem vagyok méltó megoldani. Ő majd Szentlélekkel és tűzzel fog titeket megkeresztelni.” Ekkor történt, hogy amikor a nép keresztelkedni ment, Jézus is megkeresztelkedett. Miközben imádkozott, megnyílt az ég, és a Szentlélek leszállt rá látható alakban, mint egy galamb. Szózat is hallatszott az égből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem.”

Elmélkedéshez:

- Miért ment Jézus keresztelkedni? Mi szüksége volt Neki erre?
- Fontos-e nekem, hogy a Szentháromság nevében kereszteltek meg? Mit jelent ez számomra?
- Hogyan élek a keresztelést követő megkezdett kegyelemmel?

Ismeret-rovat: Vízkereszt

A **vízkereszt**, más néven **háromkirályok** vagy **epifánia** egy keresztény ünnep, amelyet általában január 6-án ünnepelnek, ám a római katolikus egyházban sok helyen a legközelebbi vasárnapra tolják el az egyházi ünneplését. A nyugati kereszténység minden évben ekkor emlékezik meg a napkeleti bölcsekről, a hagyomány szerint a nevük: Gáspár, Menyhért és Boldizsár. Ezeknek a neveknek mind január 6-án van a névnapja. A keleti keresztény egyházak Jézusnak a Jordán folyóban Keresztelő Szent János által való megkeresztelkedését ünneplik ezen a napon. (Az ónaptárt használó keleti keresztény egyházak a Gergely-naptár szerinti január 19-én tartják, mivel a Julianus-naptár jelenleg 13 nap késésben van a Gergely-naptárhoz képest.) Vízkereszt ünnepe a „karácsonyi tizenketted” (tizenkét napos ünneplés) utolsó napja és a farsang kezdete. Az *epifánia* a görög *epiphaneia*, επιφάνεια szóból ered, amelynek jelentése „megjelenés” (a φάινω „megjelenni, feltűnni” igéből). *Epiphaneia* ünnepét a 4. században tartották meg elsőként a korai keresztény egyházak. Január 6-án először Jézus születésnapját, karácsonyt ünnepezték. E mellé vették még Jézusnak a Jordán folyóban való megkeresztelkedését, valamint első csodatételét is, amikor a kánai menyegzőn a vizet borrrá változtatta. Eképpen vált Jézus háromféle evangéliumi „megjelenése”, megnyilvánulása az ünnep tanításává. A Római Birodalom területén december 24-25-én tartott szaturnália és Mithrász-ünnepségek miatt azonban a karácsony átkerült a december 25-i időpontra, és ezután a január 6-i ünnep új jelentést kapott. A katolikus egyházban elsősorban a háromkirályok tiszteletének, a keleti keresztény egyházakban pedig Krisztus megkeresztelkedésének az ünnepévé vált. A keleti egyházak és a katolikus egyház egyaránt a vízkereszt ünnepén szentelt meg a vizet. A katolikus egyház csak a középkortól alakította ki ezt a hagyományát. Egy másik katolikus hagyomány szerint a papok fából készült keresztet dobtak a vízbe, majd a hívők a vízbe ugrottak érte. (összedll. szerk.)

Ismeret-rovat: Napkeleti bölcsek

A bibliai napkeleti bölcsek a csillag vezetésével Keletről Betlehembe érkeztek, hogy hódoljanak Jézusnak, a zsidók új királyának. Szokás őket három királyoknak is nevezni, ám a Biblia nem nevezi őket királyoknak, és nem beszél arról sem, hogy hárman voltak. A Biblia szóhasználata alapján helyesebb a *napkeleti bölcsek* elnevezés. A keresztény hagyomány névvel is illeti őket, magyar nevük: Gáspár, Menyhért és Boldizsár. Máté evangéliumának gyermekségtörténetében (Mt 2, 1–16) olvashatunk egyedül a keletről érkezett mágusokról, bölcsekről (*Μάγοι από ανατολών* [kiejtése: *magoi apo anatonón*] = *mágusok Keletről*), akik egy csillagot követve, a zsidók újszülött királyát keresték Jeruzsálemben, Heródes palotájában. Az itt kapott útbaigazítás után tovább haladtak a csillag vezetésével Betlehembe, ahol megtalálták Jézust. Ezen túlmenően nem tudunk semmit a bölcsekről. Mivel a *magoi* kifejezés a perzsa papság legfelsőbb „kasztját” illetve, innen valószínűsítik, hogy perzsa papok vagy babilóniai csillagászok lehettek, Mezopotámiából, Babilóniából vagy a párthus területekről. Máté leírása egyszerűen bölcsekről beszél többes számban. Nem említi, hogy hányan voltak. Mégis elterjedt vélekedés, hogy három bölcstről van szó. Ennek alapja az általuk hozott háromféle ajándék: „*Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát.*” Ennek megfelelően a VI. század körül három nevet adnak a mágusoknak. Megjegyzendő, hogy az örmények szerint a bölcsek száma 12 volt. A köznyelv királyoknak is nevezi a bölcseket, ennek azonban Máténál nincs irodalmi alapja. Ezt az értelmezést támogatja azonban az Ószövetség két helye, melyeket a Napkeleti bölcsekkel összefüggésben értelmeznek. Izajás próféta könyvének 60. fejezetének 3. versében olvasható: „*Világosságodhoz népek jönnek, és királyok a rád ragyogó fényhez. [...] Mindnyájan Sebából jönnek, aranyat és tömjént hoznak, és az Úr dicső tetteit hirdetik.*” A 72. zoltárban pedig: „*Társísnak és a szigeteknek királyai hozzanak ajándékot, Sába és Sebe királyai fizessenek adót! Boruljon le előtte minden király, minden nép őt szolgálja!*” Ez a két idézet alapot adhat a királyként való értelmezésnek. Egy másik magyarázat alapján a XIV. századig a keresztény nyugaton úgy gondolták, hogy három kontinens létezik: Európa, Ázsia és Afrika. A bölcsek ezeknek a kontinenseknek a királyai. Ez alapján a történet azt fejezi ki, hogy az egész világ hódol Jézus előtt. (összedll. szerk.)

Beszámoló-rovat: Kavics közösség – BUÉK 2013

Ismét eltelt egy év, amelynek az utolsó estjét együtt töltötte a Kavics közösség. A program a Jó Isten házában kezdődött hálaadó szentmisével és az év végi beszámolóval. Jó volt hallani a plébánián működő sok-sok aktív közösségről. Különösen szívmengető érzés volt, amikor mirólunk is szó esett. Kicsit visszatekintve kijelenthetjük, hogy egy programokban bővelkedő esztendőn vagyunk túl. Minden tervezett kirándulás megvalósult. Részt vettünk a szokásos Nagymarosi Ifjúsági Találkozókon, eltöltöttünk pár szép napot Kőszegen és meglátogattunk néhány szívünknek kedves embert, ismerős atyákat. Méltó befejezése volt az évnek, hogy egy emberként énekeltük el a Te Deumot. A szentmise után átmentünk a Tanácsterembe, a buli színhelyére. Először összeraktuk a DJ pultot és a hozott cd-eket. Megvacsoráztunk, majd kezdetét vette a tánc. Sérült barátaink szerencsére nagyon szeretnek mulatni, úgyhogy csak úgy roptuk. Mindenféle zene előkerült, a mai modern slágerektől elkezdve a mulatós zenéken át a régebbi idők dallamaiig. Néha megszakítottuk a fergeteges mulatságot egy-egy kis játékkal. Különösen az Activity tetszett mindenkinek. Sokat derültünk a körülírt, lerajzolt és elmutogatott feladványokon. Jó társaságban és kellemes környezetben csak úgy repült az idő, egy-kettőre fél 12 lett. Átmentünk a templomba rövid Szentségimádásra. Az Oltárszentség jelenlétében csendben imádkoztunk, énekeltünk a fiataljaink által is jól ismert karácsonyi dalokat. Éjfélkor felcsendült a Himnusz, majd pezsgőt bontottunk és boldog új évet kívántunk egymásnak. Az éjszaka jó hangulatban folytatódott táncokkal, játékokkal. Nagyon kellemesen éreztük magunkat, sokat nevtünk, és ezáltal még közelebb kerültünk egymáshoz. Érdekes, hogy a sérült emberek mennyire nyitottak az egészségesek felé. Néhány kedves szóért, törődésért is hálásak. Fantasztikus érzés tapasztalni, hogy minket, segítőt, valamint a szülőket és egymást is el tudják fogadni olyannak, amilyenek. Istenem, add, hogy az új esztendőben is sok közös programon vehessünk részt, hogy ez által is gazdagodhassunk lélekben, alkalmainkon közelebb hozhassuk az Úrhoz a fiatalokat! Szeretnénk megköszönni Plébános Atyának, hogy a Tanácsteremben lehettünk, Kerekesné Erikának, hogy hajnalban autóval hazavitt bennünket, valamint külön köszönet és dicséret illeti Nyitrai Zolit a sok segítségért, a buli utáni takarításért. Isten fizesse meg mindnyájuknak! Boldog Új Esztendőt, jó erőt, egészséget kívánunk mindenkinek sok-sok szeretettel és imával:

Gabica és Orsi

Kérés az újról: Harangszó hírlevelünkről

Kedves olvasóinkat – akik éppen ezt a kis cikket is olvassák – ebben az évben (is) kéréssel és egyúttal buzdítással szólítjuk meg. A hírlevelünket mindannyiunk élményei, velünk történő lelki, hitbéli, közösségi, templomunkhoz vagy plébániánkhoz kapcsolódó élményei töltik meg beszámoló, cikkek formájában. Ezért fontos, hogy mindannyian észrevegyük azokat az eseményeket, illetve önmagunk változásait, amelyek megosztásával gazdagíthatjuk, buzdíthatjuk, lelkesíthetjük, tanáccsal, segítő példával szolgálhatunk plébániaközösségünk tagjai számára. Ezért kérünk mindenkit, hogy ezekről egy beszámoló írásával gazdagítsa a heti Harangszó hírlevelünket, s általa a hívők közösségét. Ezeket papír alapon, vagy e-mail formájában várjuk a Belvárosi plébániára.

Köszönettel:

a szerkesztők

Ismeret-rovat: A házszenelés eredetéről

A „házszenelés” a keresztény szentelmények egyik legismertebbike, amely a január 6-i vízkereszt napjához kapcsolódik. A „házszenelés” szokása először a keleti egyházban alakult ki, nyugaton a vízkereszthez kapcsolódó szentelmények a 15. század táján keletkeztek. A katolikus közösségekben a „házszenelés” alkalmával ma is felkerül a megszokott felirat,

a három király nevének kezdőbetűje, valamint az évszám a házak ajtajára (20+G+M+B+13). Egyes vélemények szerint eredetileg ezek a betűk (CMB) nem a háromkirályok nevét fedték, hanem egy áldás szavainak kezdőbetűi voltak: *Christus Mansionem Benedicat* (jelentése: Krisztus áldja meg ezt a hajlékot).

Ismeret-rovat: A házszenelés szertartása Erdélyben

A hagyomány szerint csegettűs ministránsok, a házszenelő katolikus papok előfutárai jelzik a ház lakóinak a pap érkezését, a kapufélfára vagy a bejárati ajtó elé rajzolt jellel jelezve a papnak, hogy az ott lakók befogadják-e vagy nem a Szentkeresztet. Ha igenlő választ kapnak, akkor a ministránsok áldást, békességet kérő verset mondanak el. A jellel ellátott hajlékokba csegettűszóval és a kántor énekével, *vidimusok* kíséretében érkezik a pap, aki kereszttel kezében köszönti a ház lakóit: „Békesség e háznak és a benne lakóknak!” Az asztalon égő gyertya Krisztus világosságát, illetve a ház népének hitét jelképezi. Székelyföld több településén térdelve fogadják a papot, illetve a keresztet, amelyet mindenki megcsókol. Ma is élő hagyomány, hogy a szertartás után a papot égő gyertyával kísérik ki.

A Szentatya imaszándékai (2013. január):

Általános imaszándék: hogy a hit évében a keresztények elmélyítsék ismereteiket Krisztus misztériumáról és örömmel tegyenek tanúságot a Benne való hit ajándékáról.

Missziós imaszándék: hogy a Közel-keleten élő keresztény közösségek a gyakori üldöztetés és diszkrimináció közepette megkapják a Szentlélektől a hűség és kitartás erejét.

Bíborosi imaszándék (2013. január):

Hogy azok a papok, szerzetesek és világiak, akik az egyház nevében tanítanak és nevelnek a hitre, szolgálatukra jól felkészüljenek, és mindig közösségben legyenek főpásztorokkal és Szent Péter utódjával.

Hirdetések

- + Vízkereszt ünnepétől szokás a házak, lakások megáldása, akik ezt kérik, azok időpontot a plébános atyával egyeztetni szíveskedjenek.
- + **Január 12-én, szombaton, délután 1 órától ¾ 6-ig** szentségimádás lesz. A szentségimádás keretében 17 órától lesz a Rózsafüzér társulat titokcseréje.
- + Az ökumenikus imahét idén **január 20-a és 27-e** között lesz.
- + Taki az újságos asztról elvihető, a még nem iskolás gyermekek rajzolják le Jézust, amikor megkeresztelkedik a Jordán vizében.

A héten temettük: Holcsuk Tibort

BELVÁROSI TEMPLOM MISERENDJE:

hétfő - péntek: **este 7 óra**; vasárnap: **10, ½ 12 és este 7 óra**

VIZIVÁROSI TEMPLOM MISERENDJE:

vasárnap: **½ 9**

Szent István kápolna: hétfő - péntek: **½ 8**; szombat: **este 6 óra (előesti)**

Zárdatemplom: hétfő - vasárnap: **7 óra**

TOVÁBBI LITURGIÁK:

második szombat 13.00-18.00: szentségimádás (Belváros)

minden szerda 20.30-21.00: szentségimádás (Belváros)

utolsó csütörtök 20.30-21.30: szentségimádás (Szt. István)

Mária Rádió Fm 97,4 Mhz; Életjel Rádió: www.eletjel.hu

HARANGSZÓ

A Belvárosi és Vízvárosi Plébánia közös hírlevele (megjelenik hetenként)

Alapító: Dr. Beer Miklós

Felelős kiadó: Dr. Harmai Gábor; Szerkeszti a szerkesztő csoport

Szerkesztőség: 2500 Esztergom, IV. Béla király u. 3.

Szerkesztőségi e-mail: harangszo@egomnet.hu

Tel.: 33 / 898-124 és 20 / 775-2841

(Bankszámlaszámaink megváltoztak!!!)

A Belvárosi Plébánia bankszámlaszáma: 10918001-00000029-05960007

A Vízvárosi Plébánia bankszámlaszáma: 10918001-00000094-73080007

www.belvarosiesztergom.hu; sztpeterespal@egomnet.hu